

Samhällsbyggnadsnämndens handlingsplan över åtgärder för ett nollresultat

Skattefinansierade verksamheter

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden prognosticerar i dagsläget ett underskott motsvarande ca 550 tkr. Underskottet beror på lägre förväntade intäkter inom bygglovsverksamheten.

Anledningen till att intäkterna förväntas minska inom bygglovsverksamheten är den lagändring som trädde i kraft 1 januari 2019 och som innebär en rabatt på bygglovsavgiften om handläggningstiden överskrider 10 veckor. Avgiften ska reduceras med en femtedel varje vecka som tidsfristerna överskrids. Syftet är att uppnå en effektiv byggprocess.

En person som ansöker om bygglov eller ett förhandsbesked har rätt att få besked inom tio veckor efter att en fullständig ansökan har lämnats in till kommunen.

Om nämnden bedömer att ansökan/anmälan är inkomplett måste nämnden inom tre veckor från den dag som ansökan/anmälan kom in, eller på sökandens initiativ kompletterades, be om en komplettering. Tidsfristen ska då räknas från den dag då bristen avhjälpes. Om nämnden inte förelägger sökanden att komplettera ansökan/anmälan inom tre veckor ska istället tidsfristen räknas från den dag ansökan eller anmälan kom in till nämnden eller på sökandens initiativ kompletterades med ytterligare underlag.

Om det är nödvändigt på grund av att en större utredning krävs kan kommunen förlänga denna tid ytterligare tio veckor. När en person anmäler åtgärder som inte kräver bygglov ska anmälaren få beslut i ärendet inom fyra veckor, eller inom åtta veckor om frågan är av större vikt eller principiell betydelse.

(Källa: Riksdagen och SKL)

En handlingsplan har upprättats och beslutats av nämnden under april månad. Följande åtgärder togs då beslut om att genomföras:

- Ett omfattande effektiviseringsarbete i syfte att öka genomströmningstakten av ärenden samt minska antalet timmar per ärende.
- Handläggarhandbok med rutiner och mallar ska tas fram för handläggarstöd.

- Komplettering av tre konsulter.
- Kompetensutveckling av handläggare.
- Utveckla informationen till sökanden på kommunens hemsida för att i större utsträckning kunna få in kompletta ansökningshandlingar.
- Ta fram nyckeltal för att kunna styra verksamheten.

Åtgärder för en budget i balans

En radikal omställning krävs inom bygglovsverksamheten under resterande 2019 för att budgeten ska komma i balans. Lagändringarna inom plan- och bygglagen som berör verksamheten har införts för att från lagstiftarens sida införa ett ekonomiskt incitament för att få kommunerna att förkorta handläggningstiderna. Konkret innebär detta att för långa handläggningstider i bygglovsärenden innebär minskade eller helt uteblivna intäkter. En analys av lagändringarnas ekonomiska konsekvenser för samhällsbyggnadskontorets bygglovsverksamhet pekar på uteblivna intäkter på ca 1,8 mnkr, räknat på helårsbasis. Budgeterade intäkter för 2019 har inte beaktat lagändringens ekonomiska effekter. Inga förberedande åtgärder för att förkorta handläggningstiderna inför de aviserade lagändringarnas ikraftträdande vid årsskiftet har heller genomförts under 2017 och 2018.

Av april månads handlingsplan är samtliga åtgärder påbörjade eller genomförda. Åtgärderna har emellertid ännu inte fått tillräcklig effekt, vilket delvis beror på svårigheten i att fokusera på verksamhetsutveckling i form av förkortade handläggningstider, med en halvering av personalstyrkan.

För att skapa utrymme i verksamheten för att fokusera på förkortade handläggningstider och därmed ökade intäkter föreslås åtgärderna i april månads handlingsplan kompletteras med en ytterligare konsult för handläggning av bygglovsärenden, motsvarande en heltidstjänst året ut.

Sammanfattningsvis förväntas de beskrivna åtgärderna leda till att verksamheten redovisar ett nollresultat vid årets slut.

Kretsloppsavdelningens VA-verksamhet

Bakgrund

VA-verksamheten prognosticerar i dagsläget ett så stort underskott att skulden till abonnenterna kommer att förbrukas och att kommunens totala resultat kommer att belastas med ca 1 220 tkr för 2019.

Underskottet beror främst på en stor underhålls- och investeringsskuld på Nolhaga reningsverk som är mycket gammalt och slitet. Sedan byggnationen på 1960- respektive 1970-talet så har underhåll och reinvestering bedrivits sparsamt och nu 2019 så har behoven blivit akuta. Verket har idag ingen fungerande slamrötningsprocess vilket innebär luktproblem, stora kostnader för inköpt eldningsolja, stor arbetsbelastning och ökade transporter av slam. Tillståndskraven för verket klarades 2018, men marginalerna var små.

Flera byggnader på anläggningen, reningsbassänger, ledningar och stora maskiner behöver renoveras och el och ställverk behöver bytas för att inte riskera allvarliga personskador. Drift och styrning av verket sker idag via ett föråldrat styrsystem som innebär mycket handpåläggning och manuellt arbete. Mer information om verkets status finns i den VA-översikt som presenterades för tekniska nämnden i juni 2018 (dnr 2014.449 TN-013 §54).

Nolhaga reningsverk behöver genomgå omfattande renovering, uppgradering och modernisering under de kommande åren för att säkerställa servicen för Alingsås medborgare och också ta höjd för kommande befolkningstillväxt.

Ovan har medfört att avloppsreningen har högre kostnader för slamhantering (500 tkr) pga problem med rötningsprocessen, vilket ger större volymer av slam som måste omhändertas av extern aktör.

Två större underhållsåtgärder/reparationer av maskin- och rensutrustning i feb/mars (500-600 tkr) samt förväntat fortsatt högt utfall för att upprätthålla driftsäkerheten på Nolhaga gör att reparation och underhåll prognosticeras ca 850 tkr över budget.

Den obefintliga rötningsprocessen innebär mindre produktion av biogas vilket innebär att uppvärmning får ske med hjälp av inköpt bränsle och uppvärmningskostnaderna förväntas därför bli ca 600 tkr mer än budget.

På grund av att rötningsprocessen och röt-kamrarna ej fungerat tillfredsställande har slam fått köras till andra aktörer, framförallt Gryaab, under januari - mars vilket gett lägre intäkter för slammottagningen än budgeterat.

Även pumpstationerna har lidit av eftersatt underhåll vilket har gjort att konsultinsatser har fått göras för att säkerställa arbetsmiljö, säkerhet och teknisk kondition på alla pumpstationer.

Åtgärder för en budget i balans

VA-verksamheten finansieras via VA-taxan och taxan sätts normalt en gång per år. En höjning av taxan kommer att behövas under de kommande åren för att se till att verksamheten kan fortsätta leverera god livsmiljö för Alingsås medborgare. Dock skulle en förtida taxehöjning under 2019 inte hinna leda till en budget i balans.

VA-verksamheten har under 2019 lidit av tidigare års avsaknad av framförhållning, vilket inneburit att verksamheten startat en mängd åtgärder för att säkerställa verksamhetens och Alingsås kommuns flerårsstrategi. Detta har medfört en stor arbetsbelastning för befintlig personal men även ökat behov av konsulthjälp för att hinna med.

Eftersom det mesta av budgeten är driftskostnader, underhållskostnader och personalkostnader som behövs för att säkerställa servicen för medborgaren så ser vi i dagsläget inte någon möjlighet att få en budget i balans under 2019. Dock kommer VA-verksamheten göra sitt yttersta för att se till att verksamheten levererar det medborgaren förväntar sig samtidigt som verksamheten skall se över alla de eventuella besparingar som kan genomföras under året.

Kretsloppsavdelningens VA-verksamhet handlingsplan över åtgärder gällande investeringsbudget

Bakgrund

VA-verksamheten prognosticerar i dagsläget en ökad investeringsbudget motsvarande ca 6 175 tkr.

Investeringsbudgeten för 2019 var beslutad till 58 150 tkr och majprognosen visar 64 325 tkr.

Skillnaden mellan budget och prognos beror främst på att projekt dels blivit senarelagda, dvs skjutits över från tidigare år och dels att vissa projekt blivit tidigarelagda och att vissa investeringar fått göras akut för att inte drabba kund, medarbetare eller miljö.

Tillväxten i Alingsås är god vilket inneburit att budgeten för Expansionsinvestering - Exploatering VA har överskridits med över 2 000 tkr. Tidigarelagd byggstart för Hulabäck som ingår i VA-strategin för Östra Färgen (etapp från Svanvik till Lygnareds camping) har inneburit en ökad investering på 4 000 tkr. Flytt av ledningar för E20 har tidigarelagts och överskrider budgeten med 2 000 tkr.

Totalt sett över 8 000 tkr som VA-verksamheten ej kunnat varken råda över eller planera.

Åtgärder för en investeringsbudget i balans

VA-verksamheten har gått igenom de investeringar som kvarstår att göra under 2019, och sett över redan startade projekt, projekt under upphandling och projekt som kommer för att kunna se vilka projekt som kan prioriteras om och förskjutas till 2020 och vilka projekt som vid ej genomförande kan leda till att kund, medarbetare eller miljö drabbas.

Noterbart av de punkter som tagits upp i bakgrunden är att VA-verksamheten påverkas i stor grad av andra aktörer, exploatering, trafikverket, etc. vilket gör det svårare att sätta en fast investeringsbudget år från år.

VA-verksamheten har endast några alternativ för att få en budget i balans under 2019:

1. Stoppa exploateringsprojekten och därigenom göra avkall på stadens exploatering och tillväxt (ca 2 500 tkr).
2. Skjuta på investeringar i undermåliga pumpstationer, framförallt Kristineholms pumpstation, med risk för att kund, medarbetare och miljö drabbas (ca 4 000 tkr).
3. Senarelägga ombyggnad av rötkammare i Nohaga reningsverk (ca 1 000 tkr).

VA-verksamheten ser att i princip är alla alternativ ovan kontraproduktiva och alla alternativ kan medföra ekonomiska, arbetsmiljö- och miljömässiga problem.

Alingsås den 5 juni 2019

Anna Liedholm

Samhällsbyggnadschef